JŪRATĖ PAJĖDIENĖ
Lietuvių kalbos institutas

ORCID id: orcid.org/0000-0003-1542-2866
MOKSLINIŲ TYRIMŲ KRYPTYS: senosios ir dabartinės lietuvių kalbos sintaksė, semantika ir pragmatika, etnolingvistika, Lietuvos kultūros ir bažnytinių tekstų istorija.
DOI: doi.org/10.35321/bkalba.2023.96.14

PIRMAJAI SPAUSDINTAI LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKAI – 370 METŲ

Danielius Kleinas (1609 05 30–1666 11 28) laikomas vienu iškiliausių XVII a. lietuvių raštijos kūrėjų. Jis buvo ir pirmųjų spausdintų lietuvių kalbos gramatikų, parašytų lotyniškai ir vokiškai (Karaliaučius, 1653 ir 1654), autorius, ir į vieną leidinį sudėtų liuteroniškojo giesmyno ir maldyno (Karaliaučius, 1666) rengėjas. D. Kleino parengtų *Naujų giesmių knygų* ir *Naujų labai privalingų ir dūšioms naudingų maldų knygelių* ilgalaikį pripažinimą liudija keliasdešimt kartų pakartoti, vėliau daugiau ar mažiau papildyti, šio konvoliuto leidimai[1]. Lietuvių kalbos gramatikos *Grammatica Litvanica* ir *Compendium Litvanico-Germanicum*[2] buvo parengtos panašiu metu kaip giesmynas (ir maldynas)[3], bet anksčiau išspausdintos. Šių spaudinių reikalingumas ir poveikis matuotinas kiek kitaip – ne tiražais, o gramatinio aprašo ir iliustracinės medžiagos kartojimu vėlesniuose lingvistiniuose darbuose – gramatikose ir žodynuose. Tokią sklaidos kryptį patvirtino ir 370-ųjų D. Kleino gramatikos *Grammatica Litvanica* (1653) išleidimo metinių proga 2023 m. lapkričio 29 d. Lietuvių kalbos instituto bibliotekoje įvykęs šio instituto Raštijos paveldo tyrimų centro surengtas moks-

[1] Žr. Kaunas Domas. *Mažosios Lietuvos knyga. Lietuviškos knygos raida 1547–1940*, 1996, Vilnius: Baltos lankos, 167–169.

[2] Šių gramatikų fotografuotinius tekstus ir lietuviškus vertimus žr. *Pirmoji lietuvių kalbos gramatika*, 1957, vyr. red. J. Balčikonis, B. Larinas, Vilnius: Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla (toliau išnašose – PLKG), elektroninius perrašus žr. https://senie-jirastai.lki.lt (tekstus rengė Mindaugas Šinkūnas, konkordancijas – Mindaugas Šinkūnas ir Vytautas Zinkevičius, 2011).

[3] D. Kleinas dedikacijoje kunigaikščiui Jurgiui Vilhelmui nurodo „Dievo malone užbaigtą darbą, būtent: lietuvių kalbos gramatiką ir bažnytinių giesmių knygelę“ (plg.: *Abſolutum itaqve per DEI gratiam laborem, qvi eſt Grammatica Litvanica [...]; hymnis qvàm plurimis adaucto Eccleſiaſticarum Cantionum libello*) žr. PLKG 74; 401–402.

linis seminaras *Danieliaus Kleino lietuvių kalbos gramatikos: XVII–XIX a. kūrėjų dialogas ir lingvistinių idėjų slinktys*, taip pat paroda *Lituanistinis Danieliaus Kleino palikimas ir jo tyrimai*[4].

Seminarą sveikinimo žodžiu pradėjo Lietuvių kalbos instituto (LKI) direktorė Albina Auksoriūtė. Priminusi Kleino gramatikų reikšmę lietuvių kalbotyros raidai, ji taip pat paminėjo ir norminamąją pirmosios lietuviškos gramatikos prigimtį.

Pirmasis seminaro pranešimas buvo skirtas Danieliaus Kleino asmeniui ir naujiems jo biografijos faktams aptarti. Birutė Triškaitė (LKI) seminaro dalyvius ir klausytojus pažindino su naujai rasta archyvine medžiaga (pranešimo tema – *Danielius Kleinas: ką nauja byloja archyvai?*). Priminusi Viktoro Falkenhahn'o (1941), Domo Kauno (1998), Liucijos Citavičiūtės (2009), Liane'ės Klein (2009, 2010) publikuotus archyvinius šaltinius, pranešėja aptarė keliose atminties institucijose (tai Berlyne esantys Prūsijos kultūros paveldo slaptasis valstybinis ir Centrinis evangelikų archyvai, taip pat Lenkijos valstybinis archyvas Olštyne) saugomus dokumentus, teikiančius ne tik jau žinomų, bet ir naujų duomenų apie D. Kleiną. Remdamasi skirtingais šaltiniais, neužmiršdama paminėti ir Johanno Jacobo Quandt'o rankraščio *Preußische Presbyterologie* (prieš 1772) įrašų, B. Triškaitė pasakojo ir apie D. Kleino kilmę, jo sukurtą šeimą: Danielius buvo trečiosios dvasininkų kartos atstovas, jo tėvai – Balthasaras Kleinas ir Gertruda Schönwald – susituokė 1595 m., tėvas mirė 1608 m., Danieliui dar negimus; pats Danielius buvo vedęs du kartus: su pirmąja žmona Anna Klemm susilaukė septyneto vaikų – vieno sūnaus ir šešių dukterų, su antrąja žmona Anna Casseburg – vienos dukters[5]. Pranešėja taip pat atkreipė dėmesį į sėslų D. Kleino gyvenimo būdą (išskyrus devynerius studijų metus Karaliaučiuje, jis nuolat gyveno Tilžėje) ir pasakojo apie jo kūrybinę veiklą, kuri sietina ne vien su minėtųjų spaudinių – dviejų gramatikų, giesmyno ir maldyno – parengimu, bet ir su Jono Bretkūno Biblijos vertimo tikrinimu (po 1638) ir (pa)rengtu dvikalbiu žodynu (apie XVII a. vid.). Pranešėja taip pat rodė šiuo metu ankstyviausiu laikytiną – 1637 m. birželio 29 d. – D. Kleino autogra-

---

[4] Seminaro dalyviams ir svečiams buvo pristatyta specialiai 370-osioms D. Kleino gramatikos *Grammatica Litvanica* išleidimo metinėms paminėti skirta paroda, teikianti šios gramatikos ir jos trumposios versijos *Compendium Litvanico-Germanicum* antraštinių puslapių kopijas ir D. Kleino kūrybiniam palikimui tirti skirtus straipsnius, knygas ir specialius rinkinius. Parodą parengė Birutė Triškaitė ir Ugnė Baronienė.

[5] Sulietuvintus vardų užrašymus žr. Vaclovas Biržiška 1990 [1960]. *Aleksandrynas. T. 1: XVI–XVII amžiai*, 2-asis (fotografuotas) leidimas, Vilnius: Lietuvos kultūros fondas, 302.

fą ir jo dukterų Gertrudos (1643), Catharinos (1644), Dorotheos (1651), Marios (1665) bei sūnaus Danieliaus (1646) gimimo (krikšto) datas liudijančius bažnytinių metrikų knygų įrašus, pasakojo apie naujai atrastą nedatuotą D. Kleino laišką, bylojantį, kad jo autorius gyvenęs visai pasiturimai (buvęs paskolinęs pinigų, be to, turėjęs du sklypus), pažindino su brėžiniu, perteikiančiu XVII a. vidurio Tilžės gatvių ir sklypų išsidėstymą, ir leidžiančiu įsivaizduoti D. Kleino pasivaikščiojimų kryptis to meto Tilžėje.

Mindaugas Šinkūnas (LKI) kalbėjo apie D. Kleino gramatikos šaltinius (pranešimo tema: *Danieliaus Kleino gramatikos šaltiniai: naujos įžvalgos*). Nurodęs puikų gramatikos autoriaus filologinį pasirengimą (sietiną su galimu septynių kalbų mokėjimu) ir prie lingvistinių darbų D. Kleiną pastūmėjusį 1639 m. visuotinį Prūsijos valdžios nurodymą lietuviškai mokantiems kunigams parengti lietuvių kalbos gramatiką ir dažniausiai vartojamų žodžių žodyną[6], pranešėjas aptarė galimus pirmosios lietuviškosios gramatikos *Grammatica Litvanica* šaltinius. Priminęs, kad D. Kleinas gramatikos pratarmėje gausiai mini lotynų kalbos gramatikas ir kelis tautinių Europos kalbų gramatinius aprašus[7], M. Šinkūnas detaliai aptarė galimus nurodytųjų gramatinių aprašų pavyzdžius: vokiečių (Johan Clajus. *Grammatica Germanicae Lingvae*, 1578, 1587, 1592, 1604, 1610, 1617, 1625, 1651, 1653), lenkų (Mikołaj Volckmar. *Compendium Lingvae Polonicae*, 1596, 1646; Jeremius Roter. *Schlüssel zur Polnischen und Teutschen Sprache*, 1616, 1646), čekų (Laurentius Benedictus Nudozeirinus. *Grammaticae Bohemicae*, 1603, 1612) gramatikas. Be D. Kleino nurodytų autorių, pranešėjas įžvelgė ir galimą Francisco à Mesgnien'o gramatikos *Grammatica seu Institutio Polonicae Linguae* (1649) poveikį D. Kleino gramatikai. Be to, pranešėjas nurodė, kad D. Kleinas kūrybiškai rėmėsi geriausiomis XVI ir XVII a. lotynų ir graikų, taip pat lenkų, vokiečių, čekų kalbų gramatikomis, iš tradicinio

---

[6] Apie tai, kad D. Kleinas buvo pagrindinis kunigaikščio Jurgio Vilhelmo paskelbto Visuotinio potvarkio (*Recessus generalis*) vykdytojas, rėmęsis ne tik kunigaikščio nurodymu, bet ir savo iniciatyva, žr. Liucija Citavičiūtė. Įsruties apskrities bažnyčių ir mokyklų vizitacijos potvarkio Recessus generalis (1639) reikšmė lietuvių raštijai ir jo vykdytojas Danielius Kleinas. – *Archivum Lithuanicum* 11, 2009, 9–62.

[7] Plg. D. Kleino teikiamą nuorodą: *Qvid? qvod in omnibus lingvis habeamus Grammaticas inſtitutiones; in Orientali non paucas, in Latinâ ferè innumeras. In Germanica olim ſcripſit Johannes Claius, in Polonica Nicolaus Volkmarus & Jeremias Roterus, in Bohemica M. Laurentius Benedictus Scholæ Teuto-Brodenſis Rector* <...> (Juk turime visų kalbų gramatikos vadovėlių: Rytų kalbų keletą, lotynų kalbos beveik nesuskaičiuojame. Vokiečių kalbos gramatiką seniai parašė Johanas Klaujus, lenkų Nikolajus Folkmaras ir Jeremijus Roteris, čekų – Laurencijus Benediktas, Nemecky-Brodo mokyklos rektorius <...>) PLKG 408.

klasikinių kalbų gramatinio aprašo parinkdamas lietuvių kalbai aprašyti tinkamus pavyzdžius, o ryšio su dar iki šiol neaprašytais šaltiniais kol kas nustatyti nepavyko: tarp galimai D. Kleinui tikusių pavyzdžių minėtina nebent F. à Mesgnien'o lenkų kalbos gramatika.

Christiane Schiller (Berlyno Humboldtų universitetas) kalbėjo apie D. Kleino sąsajas su Prūsijos Lietuvos leksikografine tradicija ir kėlė klausimą, ar jis gali būti laikomas ne vieno, o dviejų žodynų sudarytoju (pranešimo tema: *Daniel Klein und die lexikographische Tradition Preußisch-Litauens*). Neišlikusio žodyno egzistavimas grindžiamas paties D. Kleino teiginiais. Vienas iš jų pateiktas 1653 m. gramatikos dedikacijoje Elektoriui[8], kitas – 1659 m. D. Kleino laiške Brandenburgo kunigaikščiui ir Prūsijos hercogui Frydrichui Vilhelmui (jame nurodoma, kad po lotyniškai parašytos mokomosios lietuvių kalbos gramatikos ir vokiškai surašyto jos kompendiumo „turėjo sekti žodynas"[9], apie kurį D. Kleinas jau buvo pranešęs dedikacijoje ir prie kuriuo jis dirbąs nuo 1655 m.). Pranešėja šių dviejų nuorodų egzistavimą sieja su neaiškumu dėl D. Kleinui priskirtinų žodynų kiekio: D. Kleinas galėjęs pildyti gramatikos pratarmėje minimą žodyną arba nuo 1655 m. galėjo būti pradėjęs rašyti dar vieną žodyną. Remdamasi anoniminio žodyno *Clavis Germanico-Lithvana* (po 1680) pavyzdžių analize pranešėja aptarė spėjamus D. Kleinui priskiriamo žodyno pėdsakus šiame rankraštyje, o apibendrindama nurodė, kad 1659 m. laiške kunigaikščiui pateiktas D. Kleino teiginys sietinas su 1657 m. dar tebevykdomu žodyno rengimu, todėl D. Kleinui gali būti priskiriami du žodynai: vokabuliaraus tipo ir Konrado Agricolos konkordancijos pagrindu sudarytas *dictionarum* tipo žodynas.

Vilma Zubaitienė (VU) aptarė D. Kleino gramatikų įtaką Frydricho Vilhelmo Hako (1730) ir Kristijono Gotlybo Milkaus (1800) gramatikoms. Išryškinusi D. Kleino gramatikoms būdingus gramatinio teksto pateikimo principus – jo paties nurodytą *gramatikos metodą*[10] (tikslūs dėsniai, arba

---

[8] Plg. *Accipe ergò, ELECTOR POTENTISSIME, hafce laborum meorum primitias, Grammaticen novam unà cum annexo Compendio Germanico, ut & Lexico Litvanico, qvæ ad pedes Serenisſimæ Veſtræ Celſitud. ſubjectiſſimè depono* (Taigi priimk, galingiausias Elektoriau, šiuos pirmuosius mano darbo vaisius: naują gramatiką su pridėtu vokišku kompendiumu ir lietuvišku žodynu, kuriuos aš nuolankiausiai dedu prie Jūsų Aukščiausios Šviesybės kojų) PLKG 402.

[9] Žr. Liucijos Citavičiūtės straipsnio *Įsruties apskrities bažnyčių ir mokyklų vizitacijos potvarkio Recessus generalis (1639) reikšmė lietuvių raštijai ir jo vykdytojas Danielius Kleinas* (*Archivum Lithuanicum* 11, 2009, 9–38) priede skelbiamus dokumentus (ten pat, 39–62) bei aptariamos D. Kleino frazės citatą ir jos vertimą, pateikiamą p. 46, 54).

[10] Žr. PKLG 1957, 86, 409.

taisyklės atsižvelgiant į vartoseną, trumpas išdėstymas ir aiškūs pavyzdžiai), pranešėja aptarė vėlesnių lietuvių kalbos gramatikų tradiciją. V. Zubaitienės atlikti tyrimai parodė, kad vėlesnės gramatikos rėmėsi pirmąja D. Kleino gramatika. Mažiausiai nuo jos modelio nutolo F. V. Hako *Anhang einer kurzgefassten litauischen Grammatik* (minėtina viena šios gramatikos naujovių – būdvardžiai aprašomi atskirai nuo daiktavardžių). Šios gramatikos sąsajas su D. Kleino 1953 m. gramatika pirmasis nurodęs Gotfrydas Ostermejeris stengėsi teikti kiek kitokį gramatinį lietuvių kalbos aprašą: jo parengtos *Neue littauische Grammatik* (1791) naujoviškumą rodo kitokia daiktavardžių ir veiksmažodžių kaitymo paradigmų klasifikacija, išplėstas sintaksės skyrius, gausesni pavyzdžiai. F. V. Hako gramatika buvo vienas iš pagrindinių Povilo Frydrico Ruigio *Anfangsgründe einer litauischen Grammatick* (1747) šaltinių, o pastaroji tapo atrama K. G. Milkaus gramatikai *Anfangs-Gründe einer Littauischen Sprachlehre* (1800) (skyrus papildomą dėmesį daiktavardžių kaitymui ir asmenavimui). Pasak pranešėjos, vėlesnėse gramatikose kito terminija, kalbos dalių apibūdinimas ir apibrėžtys, buvo naujai nustatoma kaitomųjų žodžių nagrinėjimo tvarka, koreguojamas įvardžių ir skaitvardžių pavyzdžių inventorius, plėtėsi ne tik fonetikos, morfologijos ir sintaksės skyriuose pateikiamų taisyklių aprašai, bet ir iliustracinės medžiagos pateiktys – tam buvo pasitelkiami jau ne vien religiniai raštai, bet ir smulkioji tautosaka bei šnekamoji kalba.

Ona Aleknavičienė (LKI) pristatė D. Kleino idėjų recepciją P. F. Ruigio gramatikoje *Anfangsgründe einer Littauischen Grammatick* (1747). Pranešime buvo aptarti ryškesni D. Kleino ir P. F. Ruigio gramatinių aprašų skirtumai ir iš vienos gramatikos į kitą persikeltos pagrindinės idėjos. P. F. Ruigio gramatikoje stebimą dažną eksplicitinį ir implicitinį rėmimąsi D. Kleino *Grammatica Litvanica* pranešėja siejo su panašios lingvistinės minties mokykla ir jos idėjų priimtinumu. D. Kleino gramatikos pavyzdžio poveikis P. F. Ruigio darbe atpažįstamas iš gramatinio aprašo pagrindinės tarmės rinkimosi, šią tarmę išskiriant iš kitų (D. Kleinui tai Įsruties tarmė, o P. F. Ruigiui – Įsruties ir Ragainės apskričių tarmė), iš sintaksės skyriaus išplėtimo. Perimdamas D. Kleino idėją lietuvių kalbos aprašo pagrindu rinktis vieną tarmę, P. F. Ruigys išryškino opoziciją *pagrindinis : šalutinis* (nurodė tris šalutines tarmes: dvi Didžiojoje Lietuvoje, vieną – Prūsijos Lietuvoje). Pasak pranešėjos, iškeldamas vienos tarmės stabilumą, universalumą ir prestižą kitų tarmių atžvilgiu, P. F. Ruigys pratęsė D. Kleino pradėtą tradiciją formuoti bendrinę kalbą vienos tarmės pagrindu. P. F. Rui-

gio gramatika orientuota ne vien į kalbos pagrindų išdėstymą, bet ir į skirtumo tarp rašytinės ir sakytinės kalbos mažinimą: tampa svarbi akcentografija ir akcentologija, nes kunigams ir mokytojams reikia išmokti taisyklingo tarimo. Rašydamas gramatiką nelietuviams, P. F. Ruigys daug dėmesio skyrė sintaksei ir kalbinės komunikacinės kompetencijos ugdymui. Dviejų autorių gramatikose matomas gramatinės sandaros aprašo modelių atitiktis pranešėja susiejo su lėtu aprašomos lietuvių kalbos kitimu.

Lina Plaušinaitytė (VU) aptarė Jokūbo Brodovskio (1692?–1744) sudarytame žodyne *Lexicon Germanico-Lithvanicum et Lithvanico-Germanicum* pateiktos medžiagos sąsajas su D. Kleino gramatikomis (pranešimo tema – *Kleino gramatikų atspindžiai Brodovskio žodyne*). Pranešėja pažindino klausytojus su šio rankraščio ypatybėmis ir struktūra. Tai labai didelės apimties (pvz., vokišką dalį, apimančią žodžius nuo A iki S, sudaro apie 30 000 vokiškų lemų) ir gausiai iliustracijų – biblinės leksikos, kasdienės ir dalykinės kalbos, posakių, patarlių, mįslių – teikiantis žodynas. L. Plaušinaitytės teigimu, iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad šiame žodyne beveik nėra gramatinio pobūdžio informacijos, bet gana dėsningas jos teikimas tam tikrais atvejais (pvz., aiškinant ar išskiriant homonimų reikšmes) rodo žodyno rengėją turėjus aiškų planą, kada tokia informacija būtina. Lotyniškai arba vokiškai formuluojamos gramatinės pastabos J. Brodovskio žodyne pateikiamos prie lemų. D. Kleino gramatikų įtakos pėdsakai šiame žodyne yra akivaizdūs. Tai atsispindi ir žodyno leksikoje, bet leksikos sutaptys sietinos labiau su D. Kleino *Compendium Litvanico-Germanicum* nei su jo 1953 m. gramatikos pavyzdžiais. J. Brodovskis stengėsi teikti ir neutralių (ne knyginių) pavyzdžių. Pranešėja nurodė dalinę galimybę, kad tam tikra dalis D. Kleino pavyzdžių galėjo patekti per tarpininku tapusį kitą šaltinį – *Clavis Germanico–Lithvana* žodyną.

Giedrius Subačius (Ilinojaus universitetas, Čikaga; Lietuvos istorijos institutas) aptarė viename iš Simono Daukanto rankraščių randamo D. Kleino gramatikos nuorašo ypatybes (pranešimo tema – *Daukantas ir Kleino gramatika*). Apytikslį šio nedatuoto gramatikos nuorašo kopijavimo laiką tyrėjas nustatė pagal šio ir kito S. Daukanto rankraščio – *Išrašai iš knįgų apie etnografje ir istorje* popieriaus panašumą, leidžiantį gramatikos nuorašą sieti su 1828 m. ar kiek vėlesniu laikotarpiu. Pranešime pristatyta S. Daukanto nuorašo struktūra ir genezė: tai, kad S. Daukanto nuorašas teikia ne visą (nėra pirmų keturių gramatikos pradžios bei keleto pabaigos skyrių) ir nenuoseklų (p. 49 trūksta gramatikos teksto nuo p. 89 iki 93) D. Kleino gramatikos perrašą, greičiau-

siai sietina su nurašymu ne nuo originalo, o nuo kito nuorašo. Tokią nuorašo kilmę patvirtinti leidžia ir popieriaus kokybė, tvarkingas rankraščio lapų sudėjimas bei S. Daukanto pastaba *niestaie* [trūksta], rodanti, kad jis buvo supratęs, jog persirašo iš defektinio nuorašo. Pasak pranešėjo, gal dešimtmečiu vėliau S. Daukanto rašyto juodraščio paraštėje minima D. Kleino gramatika ir jos patarmėje išsakytos pastabos apie tarmes, o 1853 m. laiške Frydrichui Kuršaičiui S. Daukantas prašantis jam parūpinti D. Kleino gramatiką lotynų kalba. Apibendrindamas G. Subačiaus nurodė, kad, nors S. Daukantas kelis kartus skirtingose vietose ir skirtingu laiku – Rygoje (nuorašas), Sankt Peterburge (komentaras apie pratarmę) ir Varniuose (laiškas Fr. Kuršaičiui) – parodė dėmesį D. Kleino 1953 m. gramatikai, vis tik labai aiškių įrodymų, kad šia gramatika jis būtų plačiau naudojęsis kituose savo darbuose, nėra (D. Kleino gramatikos poveikis sietinas nebent su S. Daukanto rašybos sistemoje 1828 m. atsiradusia diakritikų, tokių kaip *û*, *ê*, *ô*, rašyba).

Seminaro baigiamojoje diskusijoje Jurgita Venckienė (LKI) papasakojo apie lietuviškų XIX a. gramatikų sąsajas su D. Kleino gramatikomis. Tyrėjos teigimu, *Grammatica Litvanica* rėmėsi ir *Augustas Schleicheris,* 1856–1857 m. rašydamas *Handbuch der litauischen Sprache*, ir F. Kuršaitis, rengdamas *Grammatik der littauischen Sprache* (1876), tikėtina, kad ir Kazimieras Jaunius, kurio *Lietuvių kalbos gramatika* (1885–1892) buvo išspausdinta 1911 m. Kaip teigė V. Zubaitienė, Mykolo Miežinio *Lietuviszka gramatika* (1886) taip pat parengta (surašyta) pagal D. Kleino arba F. V. Hako gramatikos pavyzdį.

Seminaro pranešimai atskleidė, kad domėjimasis lituanistiniu D. Kleino palikimu laikui bėgant neslopsta. 2009 m. minėtas D. Kleino 400-ųjų gimimo metinių jubiliejus papildė su jo asmeniu ir įvairiapuse kūryba susijusių tyrinėjimų gausą, paskatino D. Kleino knygų elektroninių perrašų sukūrimą ir sklaidą. Tikėtina, kad gražiai paminėta brandi pirmosios lietuvių kalbos gramatikos sukaktis taip pat sulauks naujos mokslinių publikacijų bangos ir paskatins tikslingas archyvinių duomenų paieškas, papildysiančias mūsų suvokimą apie D. Kleino asmenį ir jo kūrybą.

Gauta 2023 12 22

JŪRATĖ PAJĖDIENĖ
Lietuvių kalbos institutas
Petro Vileišio g. 5, LT-10308 Vilnius
jurate.pajediene@lki.lt